

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Region Nordjylland, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Att.: Nanna Svejborg (nasv@sst.dk)

Mennesker og Organisation

Uddannelse, Læring og Ledelse
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Faglig koordinator - lægelig
videreuddannelse
Lisbet Hørslev
Direkte +4520168842
lisbet.p@rn.dk

7. januar 2020

Høringssvar om dimensionering af speciallægeuddannelsen 2021-2025

Region Nordjylland takker for muligheden for at komme med bidrag til Sundhedsstyrelsens høring om Dimensioneringsplan 2021-2025. Regionens høringssvar bygger på input fra de nordjyske hospitalsenheder, samt drøftelser i relevante regionale ledelsesfora. Høringssvaret indledes med en række hovedbudskaber til den ny dimensioneringsperiode. Afslutningsvis behandles Sundhedsstyrelsens fire spørgsmål vedr. udbud og efterspørgsel.

Hovedbudskaber fra Region Nordjylland

Region Nordjylland ønsker at tilstræbe en lige fordeling af speciallæger pr. 1000 indbyggere på national plan. Målet er, at understøtte en øget lighed i sundhed for alle borgere – uanset bopæl. Som led i denne bestræbelse har Region Nordjylland følgende hovedbudskaber:

Anbefalinger til fremtidig dimensioneringsramme

1. Region Nordjylland anbefaler, at fastholde den nuværende ramme for dimensionering, inkl. de seneste udvidelser i Almen medicin
2. Region Nordjylland anbefaler, at fastholde den nuværende dimensionering specialerne imellem
3. Region Nordjylland anbefaler, at Akutmedicin drøftes i sammenhæng med andre specialer. Størrelsen er til diskussion
4. Region Nordjylland anbefaler, at der på forsøgsbasis indføres en "buffer" i den ny dimensionering. Forslaget er, at et antal eller en lille procentandel (måske 2,5-5%) af den samlede dimensionering af stillinger lægges ud til de enkelte Videreuddannelsesregioner til selvforvaltning. Hermed gives der mulighed for at kunne regulere efter lokale behov
5. Region Nordjylland anbefaler, at det på forsøgsbasis skal være muligt at konvertere ubesatte stillinger i ét speciale over i et andet speciale inden for den gældende dimensioneringsperiode

Begge forsøgsprojekter (anbefaling 4 og 5) forslås evalueret halvvejs inde i dimensioneringsperioden.

Budskaber

Sundhedsvæsenet er under hastig udvikling bl.a. grundet ændrede sygdomsbilleder i befolkningen, drejning mod mere forebyggelse og udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Region Nordjylland har behov for at kunne handle adækvat i forhold til de stillede krav, og har som følge heraf følgende budskaber:

6. Region Nordjylland tilslutter sig dimensioneringsplanen som et styringsredskab, der sikrer en hensigtsmæssig balance mellem specialerne – i den kommende dimensioneringsperiode. Herefter bør Sundhedsstyrelsen overveje, om man bør afprøve alternative styringsredskaber
7. Region Nordjylland anbefaler, at der igangsættes et fokuseret arbejde omkring udvikling af andre og tættere styringsmodeller for uddannelsen, med mulighed for øget regional tilpasning og forankring
8. Region Nordjylland ønsker et mere agilt specialuddannelsessystem med øget fleksibilitet – og mulighed for lokal forankring og tilpasning ift. den lokale arbejdsstyrkeplanlægning
9. Region Nordjylland ønsker, at der sættes fokus på de store økonomiske konsekvenser og udfordringer der ligger i regionerne ved en øget uddannelsesforpligtigelse. Eksempelvis det øgede behov for uddannelsesgivere på hospitalsafdelingerne og i praksissektoren. Det stigende antal læger, der skal uddannes til speciallæger, lægger pres på den samlede lønsum. Der er behov for en øget økonomi ift. at kunne uddanne nye speciallæger

Sundhedsstyrelsens spørgsmål vedr. udbud og efterspørgsel

1: Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger? Er der forskel på regionsniveau?

Region Nordjylland har - inden for et mindre antal specialer - udfordringer i forhold til at rekruttere det nødvendige antal speciallæger. Overordnet set bevæger regionen sig hen imod en større grad af balance mellem udbud og efterspørgsel på speciallæger. Men der er fortsat et mindre antal "trængte specialer" hvor, efterspørgslen overstiger udbuddet.

På hospitalsområdet er der ansat betydeligt flere speciallæger end for 10 år siden. Alligevel oplever flere matrikler og specialer mangel på speciallægeressourcer. I almen praksis er lægedækningen generelt udfordret. Regionen iværksætter mange initiativer med henblik på at sikre lægedækning. Lægedækningen er dynamisk og kan ændre sig ved et eller flere praksisophør i bestemte geografiske områder.

- Der opleves fortsat ubalance mellem udbud og efterspørgsel af speciallæger. Antallet af ansøgere til ledige afdelingslæge/overlægestillinger er uændret lavt – dog varierende fra speciale til speciale
- Der opleves især mangel på speciallæger indenfor Lungemedicin, Radiologi, Kirurgi, Neurologi, Psykiatri, Børne- og Ungdomspsykiatri og Almen medicin

2: Er der særlige kommunale og/eller regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Udbuddet af speciallæger er ikke ligelig fordelt på landsplan. Hvorfor nogle regioner oplever en større mangel på speciallægeressourcer end andre. Region Nordjylland har fx svært ved at rekruttere speciallæger indenfor Neurologi. Nordjylland råder i dag over 22 speciallæger i Neurologi (inkl. privat praktiserende). For at nå landsgennemsnittet skulle regionen have 43 speciallæger.

Region Nordjylland anbefaler, at det samlede antal hoveduddannelsesstillinger ikke øges på nationalt plan. Så længe der er et signifikant antal ubesatte uddannelsesstillinger i nogle specialer, eller i særlige dele af landet, bør dimensioneringen ikke udvides.

- Region Nordjylland har en forholdsvis stor andel af speciallæger i aldersgruppen +60 år, hvilket må forventes, at påvirke fremtidens udbud af speciallægeressourcer i regionen negativt
- Der er forsat en del ubesatte uddannelsesstillinger i Videreuddannelsesregion Nord, og i Nordjylland i særdeleshed. Hvilket - i sammenligning med det øvrige land – vil indebære færre speciallægeressourcer på lang sigt i Nordjylland

I Videreuddannelsesregion Nord var der i 2019 ca. 10% ubesatte hoveduddannelsesforløb.

3: Vurderes udviklingen i efterspørgslen af speciallæger de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jf. hovedscenariet Figur 10?

Det er svært at give et konkret bud på efterspørgslen på speciallæger i fremtiden, da sundhedsvæsenet er under forandring - med øget fokus på forebyggelse og udvikling af det nære sundhedsvæsen osv. Ligeledes kender vi ikke de præcise opgaver, som fremover skal flytte mellem sektorerne. Hertil kommer, at fremtidens politiske og økonomiske udvikling er afgørende for udviklingen i efterspørgslen på speciallæger.

Om fremtidens efterspørgsel og behov for speciallæger i Nordjylland, svarer til den forventede udvikling i figur 10 i høringsmaterialet, er svært at give et kvalificeret bud på. Det er dog essentielt, at der på landsplan sker en mere jævn fordeling af den tilgængelige speciallægepopulation.

4: Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet for speciallæger?

Region Nordjylland vurderer, at de faktorer som har størst betydning på fremtidens behov for speciallæger er politiske prioriteringer og økonomisk råderum. Hertil kommer en række fælles udviklingstræk på tværs af landet, herunder:

- Ændret patientpopulation – herunder flere multisyge, kronikere og ældre
- Øgede behandlingsmuligheder og flere opgaver i sundhedsvæsenet. Nye og anderledes arbejdsopgaver påvirker kompetencekravene (fx personlig medicin)
- Den ændrede opgavevaretagelse mellem primær- og sekundærsektor, som kan påvirke behovet for lægelige resurser i fx Akutmodtagelsen og i almen praksis. Ændringer i organisering stiller nye krav (fx øget samarbejde med primærsektor)